

Nasza misja:
skutecznie i efektywnie wspieramy działania na rzecz środowiska

- Nasze atuty:**
- zdolność do kreowania różnorodnych instrumentów finansowych, odpowiadających na potrzeby beneficjentów;
 - wysokie kompetencje pracowników NFOŚiGW oraz wieloletnie doświadczenie w obsłudze projektów finansowanych, zarówno ze środków zagranicznych, jak i środków krajowych;
 - aktywne uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów środowiskowych na gruncie prawnym, finansowym i organizacyjnym;
 - wieloletnie planowanie przychodów i kosztów, gwarantujące beneficjentom środki na pełne zbilansowanie przedsięwzięć;
 - instytucjonalna zdolność do realizowania projektów finansowanych ze środków europejskich, uzyskana w wyniku doświadczenia przy realizacji perspektywy finansowej 2000-2006 oraz perspektywy 2007-2013, a także projektów finansowanych ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego;
 - otwartość na innowacyjne rozwiązania.

Fragment analizy SWOT w „Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.”

Fundusz przyjazny środowisku i beneficjentom

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwany dalej NFOŚiGW lub Narodowy Fundusz), który powstał w 1989 r. w okresie zmian ustrojowych Polski, jest głównym ogniwem polskiego systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dysponując największym potencjałem finansowym. Do systemu finansowania dołączyły w 1993 r. wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. System funduszy ekologicznych, działający w oparciu o *Wspólną Strategię działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*, jest ważnym narzędziem realizacji Polityki ekologicznej Państwa. Służą temu stabilne przychody, doświadczone kadry oraz wypracowane formy współpracy z beneficjentami.

NFOŚiGW prowadzi samodzielną gospodarkę finansową działając na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Realizując w praktyce zasadę „zanieczyszczający płaci”, Narodowy Fundusz zasilany jest głównie wpływami z: opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, opłat wynikających z Prawa energetycznego i ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, przychodów ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych źródeł. NFOŚiGW zapewnia wykorzystanie środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska, m.in. z Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, instrumentu finansowego LIFE+, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dzięki

Finansowanie wg form:

- Dotacje inwestycyjne i nieinwestycyjne
- Oprocentowane pożyczki
- Kredyty udzielane przez banki ze środków NFOŚiGW
- Dopłaty do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Dopłaty do oprocentowania kredytów
- Umorzenia
- Inwestycje kapitałowe
- Dopłata do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji
- Częściowa spłata kapitału kredytów

Finansowanie wg dziedzin:

- Ochrona wód i gospodarka wodna
- Ochrona powietrza i klimatu
- Ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona przyrody i krajobrazu
- Leśnictwo
- Państwowy Monitoring Środowiska
- Zapobieganie klęskom żywiołowym
- Górnictwo
- Geologia
- Edukacja ekologiczna
- Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze
- Efektywność energetyczna
- Odnawialne źródła energii
- Gospodarka odpadami, w tym recykling

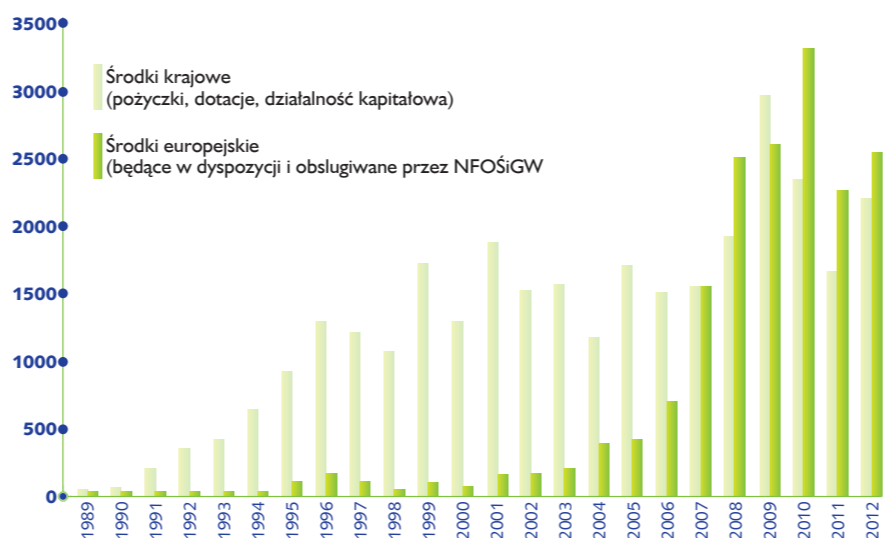
Systemowi zielonych inwestycji (GIS – ang. *Green Investment Scheme*) oraz środkom uzyskanym przez Polskę w międzynarodowych transakcjach sprzedaży uprawnień do emisji CO₂, przyznanych w ramach Protokołu z Kioto, NFOŚiGW dofinansowuje inwestycje z zakresu ochrony klimatu i redukcji emisji CO₂.

Narodowy Fundusz oferuje beneficjentom pomoc w sprawnej i terminowej realizacji projektów, dysponując m.in. programami współfinansowania realizacji przedsięwzięć ze środków krajowych. NFOŚiGW zapewnia wsparcie finansowe przede wszystkim dla projektów, które realizują środowiskowe zobowiązania Polski wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej. Wspiera także działania Ministra Środowiska w wypełnianiu polskich zobowiązań w ramach m.in. Konwencji Klimatycznej, Konwencji o Różnorodności Biologicznej, programu NATURA 2000.

Efekty naszej działalności

W latach 1989-2012 Narodowy Fundusz dofinansował przedsięwzięcia ekologiczne kwotą ok. 48 mld złotych (łącznie z dotacjami zagranicznymi w dyspozycji NFOŚiGW). Najwięcej środków przeznaczono w tym czasie na ochronę wód i gospodarkę wodną oraz na ochronę powietrza. Efektem tych działań jest wyraźna poprawa stanu środowiska w Polsce.

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez NFOŚiGW w latach 1989-2012 (mln zł)

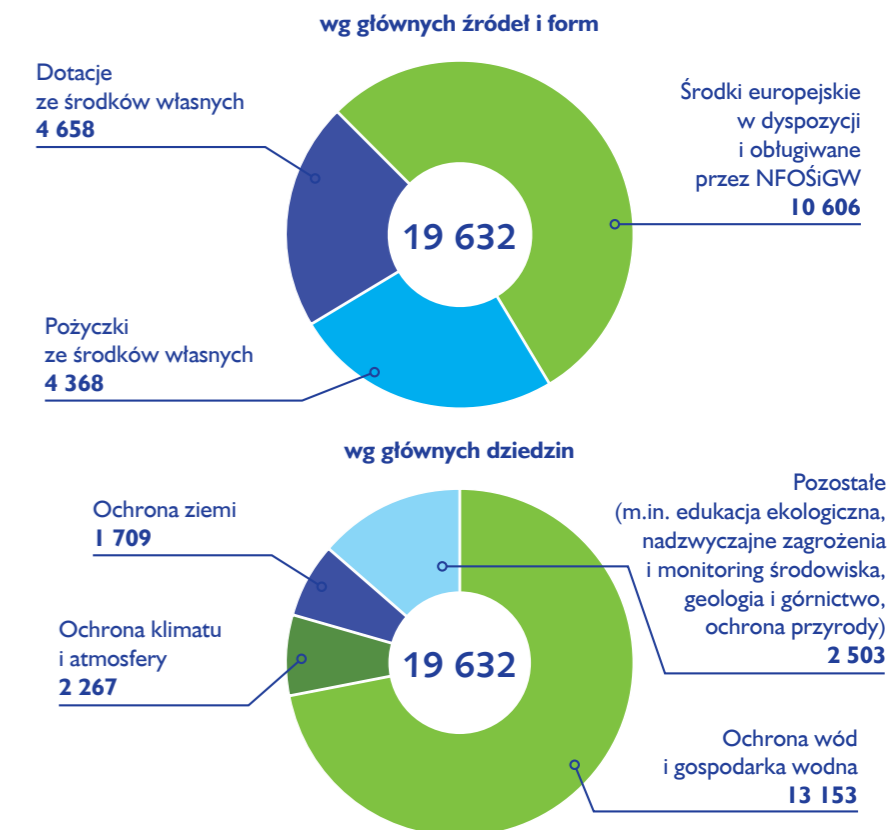

Wybrane efekty ekologiczne z umów zawartych w latach 2009-2012

Przyrost liczby mieszkańców objętych systemem zbierania ścieków	↑	wzrost o 1 404 tys. RLM (równoważna liczba mieszkańców)
Liczba ludności objętej środkami ochrony przeciwpowodziowej	↑	wzrost o 2 424 tys. osób
Ograniczenie strumienia odpadów trafiających na składowisko	↓	spadek o 5,5 mln ton
Powierzchnia zrehabilitowanego gruntu	↑	wzrost o 24 tys. ha
Ograniczona lub uniknięta emisja dwutlenku węgla, tlenków siarki, tlenków azotu i pyłów	↓	spadek o 1 740 tys. ton
Powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów	↑	wzrost o 443 tys. ha

W latach 2009-2012 na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce NFOŚiGW wypłacił (ze środków własnych oraz powierzonych przez Unię Europejską) ok. 19,6 mld zł.

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej przez NFOŚiGW w latach 2009-2012 (mln zł)

Strategia NFOŚiGW

„Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – lider systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce nastawiony na EFEKT” – to zapis wizji w realizowanej obecnie *Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.* Oznacza to, że NFOŚiGW będzie dążył do tego, aby być instytucją:

- E – ekologiczną (respektującą i promującą zasady zrównoważonego rozwoju),
- F – finansującą (efektywnie wspierającą finansowo działania w zakresie środowiska i gospodarki wodnej),
- E – elastyczną (dostosującą się do potrzeb odbiorców),
- K – kompetentną (w sposób kompetentny i rzetelny wypełniającą obowiązki instytucji publicznej),
- T – transparentną (realizującą swoje zadania w sposób etyczny, jawny i przejrzysty).

Cel generalny Strategii działania NFOŚiGW „Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku” jest realizowany w ramach czterech priorytetów:

- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
- Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona atmosfery
- Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów

W ramach powyższych priorytetów horyzontalnie realizowane są również działania związane z edukacją ekologiczną, ekspertyzami, innowacyjnością, niskoemisyjną i zasobooszczędną gospodarką oraz monitoringiem środowiska i zapobieganiem zagrożeniom, a także wspieranie systemów zarządzania środowiskowego, głównie Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS).

Strategia działania NFOŚiGW wyznacza ambitne cele dla NFOŚiGW jako instytucji dynamicznej i kreatywnej, organizacji zdolnej do sprawnego i elastycznego funkcjonowania, która osiąga rezultaty w odpowiedzi na potrzeby przedsiębiorców i obywateli, wynikające z konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Zarządzanie finansami przez programy priorytetowe

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w Narodowym Funduszu są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. W większości programów obowiązuje konkursowa formuła oceny złożonych projektów. Zarządzanie finansami NFOŚiGW przez programy priorytetowe gwarantuje transparentny, obiektywny i bezstronny proces przyznawania dofinansowania.

Absorpcja środków zagranicznych

Narodowy Fundusz jest największym w Polsce partnerem międzynarodowych instytucji finansowych w obsłudze środków zagranicznych przeznaczonych na ochronę środowiska. Efektem doświadczenia w obsłudze środków Unii Europejskiej jest powierzenie Narodowemu Funduszowi roli Instytucji Wdrażającej dla pięciu priorytetów, czyli dziedzin tematycznych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 (PO IiŚ) obejmujących: gospodarkę wodno-ściekową, gospodarkę odpadami i ochronę powierzchni ziemi, zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska, dostosowanie polskich przedsiębiorstw do wymagań środowiskowych, wysokosprawne wytwarzanie i efektywną dystrybucję energii, a także termomodernizację budynków publicznych. W ramach PO IiŚ do końca maja 2013 r. zawarto 442 umowy o dofinansowanie projektów kwotą prawie 15 mld zł. Narodowy Fundusz zapewnia współfinansowanie dla projektów PO IiŚ, także w ochronie przyrody i edukacji ekologicznej.

Oferta dla gospodarstw domowych

Dużym zainteresowaniem cieszy się oferta Narodowego Funduszu skierowana do gospodarstw domowych. W segmencie OZE (odnawialne źródła energii) bardzo dobre efekty przynosi program dopłat do kredytów na kolektory słoneczne, z którego skorzystało już ok. 42 tys. gospodarstw domowych. W 2011 r. za program dopłat do kolektorów słonecznych NFOŚiGW, jako jedyna polska instytucja, otrzymał prestiżowe wyróżnienie – Certyfikat Dobrych Praktyk Europejskiej Nagrody Sektora Publicznego 2011 (Best Practice Certificate EPSA 2011). W 2011 r. oferta dla gospodarstw domowych (za pośrednictwem jednostek samorządowych) została poszerzona o dotacje i pożyczki na przydomowe oczyszczalnie ścieków i podłączenia budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego. We współpracy z bankami NFOŚiGW uruchomił w 2013 r. program dopłat do kredytów na budowę lub zakup energooszczędnych budynków. Również w 2013 r. dostępny będzie program „Prosument” – linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

Narodowy Fundusz: centrum kompetencji

W systemie zarządzania i finansowania ochrony środowiska w Polsce Narodowy Fundusz jest swoistym „centrum kompetencji” w finansowaniu i wdrażaniu projektów na rzecz środowiska, o standardach zgodnych z dyrektywami unijnymi. Doświadczona kadra wykorzystuje nowoczesne techniki zarządzania w bieżącej działalności Narodowego Funduszu. Biorąc udział w konsultacjach i pracach legislacyjnych oraz dofinansowując badania, analizy i ekspertyzy, inicjujemy ważne procesy społeczno-ekonomiczne, np. w gospodarce odpadami, w dziedzinie oszczędzania energii i optymalnego wykorzystania zasobów. Prowadzone przez Narodowy Fundusz szerokie konsultacje, np. w ramach Forum „Energia-Efekt-Środowisko”, Forum „Dobre praktyki w gospodarce odpadami” oraz uruchomionym w 2012 r. Forum „Ekologia-Edukacja-Ekoinnowacje”, dają impuls do inicjowania nowej oferty programowej, a także stanowią platformę wymiany doświadczeń oraz informacji o nowoczesnych technologiach stosowanych na rynku. W konkursie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w 2012 r. Narodowy Fundusz został wyróżniony za „Dobre praktyki zarządzania strategicznego rozwojem w Polsce”. Zarówno w działalności statutowej (finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej), jak i w działaniach towarzyszących oraz w organizacji pracy, Narodowy Fundusz, jako posiadacz certyfikatu „Zielone Biuro”, stosuje zasady społecznej odpowiedzialności (CSR) ze szczególnym uwzględnieniem dialogu społecznego i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko.

Polski system finansowania ochrony środowiska, z dobrą rekomendacją wielu instytucji międzynarodowych (OECD, Bank Światowy, Komisja Europejska), stał się wzorem i inspiracją do budowy podobnych mechanizmów ekonomicznych w innych krajach.

Zapraszamy na naszą stronę internetową: www.nfosigw.gov.pl, a także do naszej siedziby w Warszawie. Jesteśmy do Państwa dyspozycji.

Departament Strategii Edukacji i Rozwoju NFOŚiGW
02-673 Warszawa, ul. Konstruktorska 3a
tel. (+48 22) 45 90 100
e-mail: fundusz@nfosigw.gov.pl

Wydrukowano na papierze ekologicznym

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Odnawialne źródła ekorozwoju

Strategia na lata 2013-2016

Warszawa 2013

